پرونده

تنش در امریکا بر سر استیضاح ترامپ

به رغم حمایت اکثریت، اقلیتی جدی مخالف استیضاح رئیس جمهور هستند

۱۷ نفر از دادستان‌هایی که در دوران ریاست جمهوری ریچارد نیکسون، رئیس جمهور پیشین امریکا، رسوایی واترگیت را بررسی کرده‌اند، گفته‌اند که شواهد کافی برای استیضاح دونالد ترامپ رئیس جمهور امریکا وجود دارد. این را واشنگتن‌پست در گزارش روز یک‌شنبه خود منتشر کرده است. ظاهراً دموکرات‌ها با دستیابی به چنین شواهدی است که عزم خود را برای استیضاح جزم کرده‌اند و آنگونه که دیروز نیویورک تایمز نوشته در یک تله‌کنفرانس محرمانه که روز جمعه انجام شده، تصمیم خود را قطعی کرده‌اند. با این حال، دوقطبی جامعه امریکا بر سر استیضاح در حدی است که می‌تواند منجر به تنش و بی‌ثباتی شود.

نیویورک تایمز دیروز از یک تماس تلفنی محرمانه بین دموکرات‌ها صحبت کرده که روز جمعه انجام شده و در آن سران حزب دموکرات امریکا، هم‌حزبی‌های‌شان را در جریان تغییر قابل توجه افکار عمومی در حمایت از استیضاح ترامپ قرار داده‌اند. در این تله‌کنفرانس خصوصی تغییرات در نظرسنجی‌های خصوصی در ۵۷ منطقه امریکا بررسی شده که بیش از سایر مناطق درگیر رقابت سیاسی هستند و نشان داده حمایت افکار عمومی از استیضاح ترامپ و خود روند تحقیقات درباره استیضاح در حال افزایش است. پیش از این هم روزنامه واشنگتن‌پست نوشته بود که ۱۷ تن از دادستان‌هایی که در دوران ریاست جمهوری ریچارد نیکسون، رئیس‌جمهور پیشین امریکا، رسوایی واترگیت را بررسی کرده‌اند، پس از تحقیق و تفحص در پرونده اتهامات دونالد ترامپ گفته‌اند شواهد موجود قابل پذیرش و برای استیضاح کافی است مگر آنکه رئیس‌جمهور شواهد و قرائنی ارائه و نادرستی شواهد موجود را اثبات کند. به این ترتیب، افکار عمومی امریکا با سرعت فزاینده‌ای در حال نزدیک شدن به دیدگاه دموکرات‌ها درباره لزوم استیضاح رئیس‌جمهور است. با این حال، نکته قابل‌تأملی که نیویورک تایمز بیان کرده این است که ترامپ مدافعان قابل ملاحظه‌ای هم دارد که هرچند حالا در اقلیت هستند ولی به شدت از او حمایت می‌کنند و البته همین موضوع هم سبب دوقطبی شدن جامع امریکا شده است. نیویورک تایمز نوشت: امریکایی‌ها همان طور که درباره دونالد ترامپ اختلاف نظر دارند، درباره استیضاح وی نیز دچار اختلاف نظر و دودستگی هستند، اما حمایت از تحقیقات دموکرات‌ها در این خصوص حتی در مناطقی که ترامپ موفق به کسب آرا شد و نیز در بین افراد مستقلی که به لحاظ سیاسی در جایگاه مهمی قرار دارند، در حال افزایش است. مصاحبه با دهها رأی‌دهنده در بخش‌های مختلف امریکا از آیوا گرفته تا تگزاس، ویرجینیا تا اوهایو و به طور اخص در مناطقی که چنین تغییر مواضعی وجود دارد، نشان می‌دهد که حمایت از تحقیقات درباره استیضاح ترامپ ممکن است سرانجام منجر به برکناری وی از قدرت شود و حتی اختلاف نظرات درباره رفتار و شخصیت وی در حال افزایش است. به نوشته نیویورک تایمز میانگین نتایج نظرسنجی‌ها درباره استیضاح ترامپ که پایگاه اینترنتی ۵۳۸ منتشر کرد، حکایت از آن دارد که تا تاریخ ۱۱ اکتبر (۱۹ مهرماه) ۴۹/۹ درصد پرسش‌شوندگان از استیضاح ترامپ حمایت می‌کنند و ۴۳/۵ درصد نیز نظر متفاوت دارند.

نتایج یک نظرسنجی که هفته گذشته واشنگتن‌پست منتشر کرد، نشان می‌دهد ۵۸ درصد پرسش‌شوندگان امریکایی بر این باورند که مجلس نمایندگان با آغاز روند تحقیق درباره استیضاح ترامپ در واقع کار درستی انجام داده است و نتایج نظرسنجی گروهی از استراتژیست‌های دموکرات نشان می‌دهد احتمال تغییر افکار عمومی امریکا در این خصوص هنوز هم زیاد است: حدود یک چهارم پرسش‌شوندگان که استراتژیست‌ها آنها را گروه «بدبینان به استیضاح» نام دادند، مخالف این تحقیقات هستند، اما حاضر نبودند که بگویند ترامپ هیچ کار اشتباهی انجام نداده است.

■ تفاوت موضع جلو و پشت دوربین

سی‌ان‌ان با اشاره به افزایش شمار موافقان استیضاح و برکناری دونالد ترامپ از ریاست جمهوری در نظرسنجی‌های مؤسسات مختلف از مردم، گزارش داد که در ایالت‌های حساس امریکا افکار عمومی نسبت به ترامپ در مقابل و پشت به دوربین متفاوت است. سی‌ان‌ان با اشاره به اینکه برای یافتن دلیل این تغییر موضع افکار عمومی نسبت به رئیس‌جمهور امریکا به سراغ ایالت کلیدی فلوریدا که ترامپ در انتخابات ۲۰۱۶ تنها با یک درصد اختلاف از رقیب دموکرات خود در آن پیروز شد، رفته است، افزود: اکثر رأی‌دهندگان این ایالت که به ترامپ رأی داده بودند در پاسخ به این سؤال که نظرشان راجع به استیضاح چیست، در مقابل دوربین آن را نفی کرده و گفته‌اند تصور نمی‌کنند با ترامپ در این خصوص منصفانه برخورد شده باشد چرا که مسئله سیاسی شده است. این رسانه افزود: اکثر این رأی‌دهندگان شهر اورلاندو ایالت فلوریدا در مصاحبه با این شبکه خبری همچنان از ترامپ حمایت کردند. مارتین سویچ، خبرنگار این رسانه تصویری امریکایی در مورد این گزارش و تفاوت آن با نظرسنجی‌ها گفت: اما حقیقت چیز دیگری بود، چرا که پشت دوربین آنها از ترامپ خسته شده و گفتند که با او مشکل دارند. وی افزود: مدت‌هاست که درباره دونالد ترامپ با شهروندان امریکایی مصاحبه کرده اما اکنون در مورد موضوع به‌خصوص استیضاح، گرفتن مصاحبه بسیار دشوار شده است و شهروندان در برابر دوربین حاضر به گفتن واقعیتی که در پشت دوربین اظهار می‌کنند، نیستند. وی ادامه داد: آغاز روند تحقیق استیضاح از ترامپ هم اکنون امریکا را در سطح بالایی از تنش سیاسی قرار داده است.

واکنش

رئیس‌جمهور چین:

استخوان تجزیه‌طلبان را خرد می‌کنیم

در حالی که چنده ماه است چین با اعتراضات غربگرایان طرفدار جدایی از چین در هنگ‌کنگ روبه‌رو است و همین طور مدت‌هاست که رفتار این کشور با گروه‌های اقلیت ایغور دستمایه تبلیغات رسانه‌های غربی علیه پکن است، رئیس‌جمهور چین هشدار داد که با هرگونه تلاش برای تجزیه و تقسیم چین به شدت برخورد می‌کند.

رئیس‌جمهور چین در گفت‌وگو با نخست‌وزیر نپال در نشستی که روز گذشته برگزار شد، گفت: هر کسی که تلاش کند در هر جایی از کشور جدایی و تفرقه ایجاد کند، تمام بدنش متلاشی می‌شود و استخوان‌هایش در هم می‌شکند. هر نیروی خارجی که از چنین اقداماتی در راستای ایجاد جدایی و تفرقه کشور حمایت کند، از نظر مردم چین متوهم و خیال‌پرداز است. نخست‌وزیر نپال هم که در تدارک امضای توافقنامه‌ای برای گسترش راه‌آهن بین هیمالیا و تبت است، گفت: کشورش مخالف هرگونه اقدام ضدچینی در خاک این کشور است. این در حالی است که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا گفته، اگر اتفاق بدی در رسیدگی مقام‌های چینی به مسئله هنگ‌کنگ بیفتد، گفت‌وگو با پکن مشکل خواهد شد. معترضان هنگ‌کنگی اقدام به نصب مجسمه بزرگی به نام «بانوی آزادی» بر فراز قله کوه لایون راک کردند. این مجسمه بنری در دست دارد که عبارت «انقلاب زمان ما، آزادی هنگ‌کنگ» روی آن نوشته شده است. به گزارش ایسنا، به نوشته روزنامه گاردین، این مجسمه سه متری که روی صورتش ماسک ضد گاز و روی سرش یک کلاه و عینک محافظ وجود دارد از سوی معترضان به قله برده شد. این مجسمه نمایانگر زنی مجروح است که گمان می‌رود به واسطه شلیک پلیس از ناحیه چشم زخمی شده باشد. یکی از معترضان به رویترز گفت، امیدوار است که این مجسمه باعث شود مردم هنگ‌کنگ به مبارزه خود ادامه دهند. وی ادامه داد: ما به مردم می‌گوییم که نباید دست از مبارزه بردارند. تمامی مشکلات را می‌توان با مقاومت مردمی و کار سخت برای رسیدن به اهداف‌مان حل و فصل کنیم.

گزارش «جوان» از دستور ترامپ برای خروج نیروهای امریکا از سوریه و افغانستان

فرار اوبامایی ترامپ از خاورمیانه

گزارش یک

دونالد ترامپ، رئیس جمهور امریکا در سخنانی با بیان اینکه امریکا از اول هم نباید در خاورمیانه حضور می‌داشت، دستور داد نیروهای امریکایی به‌طور کامل از افغانستان و سوریه به خارج شوند؛ اقدامی که ادامه همان استراتژی است که باراک اوباما پیش‌تر در عراق اتخاذ کرده بود و نشان می‌دهد ترامپ به‌رغم همه مخالفت‌هایش، بر سر یک استراتژی در خاورمیانه با اوباما هم‌داستان است: «خروج». موضع زیگزاگی ترامپ، متحدان امریکا در منطقه را از بروز خلأقدرت نگران کرده است.

به گزارش «جوان»، امریکایی‌ها تا چندی پیش مدعی بودند که حضور طولانی مدت‌شان در خاورمیانه صلح و ثبات به ارمغان آورده است، اما برخلاف تصور مقامات امریکا این حضور نظامی به نتایج دلخواه آنان منجر نشده است و اکنون خود را در ناامنی‌های منطقه مقصر می‌دانند. دونالد ترامپ که یکی از مهم‌ترین شعارهای انتخاباتی‌اش خارج کردن نیروهای امریکایی از خاورمیانه بود، پس از سه سال بالاخره این برنامه را عملی کرد. به گزارش شبکه الجزیره، ترامپ شنبه شب در سخنانی با انتقاد از راهبرد دولت‌های پیشین امریکا در خاورمیانه گفت: «خاورمیانه امروز امنیت و استقرار کمتری پس از مداخله نظامی امریکا در عراق دارد». ترامپ تأکید کرد: «باید نظامیان امریکایی از جنگ‌هایی که به پایان نمی‌رسند بازگردند و برای ۱۰ سال بود که در سوریه باقی مانده بودیم». وی افزود: «از ما خواسته شد در کنار کردها به جنگ بپردازیم اما گفتم که هرگز به نفع کسی به مقابله با طرف دیگر نمی‌پردازم». رئیس جمهور امریکا اضافه کرد: «نظامیان زیادی را در عراق از دست دادیم و در آنجا تریلیون‌ها دلار هزینه کردیم و خاورمیانه امروز امنیت و استقرار کمتری پس از مداخله امریکا در عراق به بهانه داشتن سلاح‌های کشتار جمعی دارد.» وی تأکید کرد: «جنگ‌های احمقانه بی‌پایان دیگر برای ما تمام شد». ترامپ هفته پیش در سخنانی گفته بود که وقت آن رسیده است تا امریکا به جنگ‌های مضحک خود در خاورمیانه پایان دهد.

ترامپ همچنین درباره سیاست خروج از خاورمیانه در یک پیام توئیتری نوشت: «همان کسانی که ما را به باتلاق خاورمیانه کشاندند ۸ تریلیون دلار هزینه به ما تحمیل کردند و جان هزاران تن گرفته شد و اگر طرف دیگر را هم به شمار بیاوریم این رقم به میلیون‌ها تن می‌رسد. آنها همچنان می‌خواهند که ما در آنجا بجنگیم. ما به کسانی که در این باره چیزی نمی‌دانند گوش نمی‌کنیم آنها ثابت کردند که بی‌منطق هستند». این اظهارات ترامپ بیشتر متوجه دولت‌های عربی و به ویژه عربستان سعودی است که در سال‌های اخیر با پرداخت میلیاردها دلار، امریکایی‌ها را در منطقه مستقر کردند. ترامپ بارها گفته است که کشورهای عربی باید هزینه حضور امریکا در منطقه را بپردازند، در غیر این صورت آنها از خلیج فارس خارج می‌شوند.

ترامپ همان استراتژی را در پیش گرفته است که پیش از این باراک اوباما، رئیس‌جمهور سابق امریکا در عراق اتخاذ کرده بود و پس از هشت سال اشغالگری نیروهای امریکایی را در سال ۲۰۱۱ از عراق خارج کرد. ترامپ در سه سال گذشته همواره از سیاست‌های داخلی و خارجی اوباما انتقاد کرده است اما به نظر می‌رسد در استراتژی خروج از خاورمیانه به یک نقطه اشتراکی دست پیدا کرده‌اند. جیمز ماتیس، وزیر دفاع سابق امریکا دیروز در سخنانی سیاست ترامپ را به تصمیم اوباما برای خروج نیروهای امریکا از عراق تشبیه کرد و هشدار داد: «این استراتژی سبب قدرت‌گیری مجدد داعش خواهد شد.»

■ ترک افغانستان پس از ۱۹ سال

سوریه تنها جایی نیست که ترامپ قصد دارد از آن خارج شود بلکه افغانستان نیز پس از دو دهه اشغالگری واشنگتن از شر امریکایی‌ها رها خواهد شد. به گزارش الجزیره، ترامپ گفت: «به فرماندهان نظامی اطلاع دادم باید نیروهای ما که ۱۹ سال است در افغانستان باقی ماندند، بازگردند». طالبان که همیشه خروج نیروهای امریکایی از خاک افغانستان را پیش‌شرط مذاکرات صلح اعلام کرده بود، از اقدام ترامپ استقبال کرده است. یک ماه پیش ترامپ مذاکرات با طالبان را که در آستانه توافق نهایی بود، متوقف کرد و سبب شد این گروه حملات خود را در افغانستان تشدید کند. دستور خروج امریکایی‌ها از افغانستان درحالی صادر می‌شود که ترامپ دو سال پیش دستور داد ۴ هزار و ۵۰۰ نیروی نظامی جدید به بهانه مقابله با گروه‌های تروریستی به افغانستان اعزام شوند ولی بن‌بست مذاکرات صلح بین طالبان و دولت افغانستان و ادامه جنگ در این کشور، واشنگتن را به بازنگری در سیاست‌های خاورمیانه خود واداشته است. امریکایی‌ها پس از چند دهه اشغالگری به این جمع‌بندی رسیده‌اند که نظامی‌گری در خاورمیانه نتوانسته اهداف و منافع این کشور را تأمین کند. مداخله امریکا در عراق و افغانستان به باتلاقی برای نیروهای متجاوز تبدیل شد که تبعات آن هنوز هم گریبان واشنگتن را رها نکرده است. امریکا به کمک متحدانش از سال ۲۰۰۱ به بهانه نابودی القاعده، افغانستان را اشغال کرد و در ۱۹ سال گذشته، هزینه‌های جانی و مالی زیادی را متحمل شده است. به نظر می‌رسد امریکا قصد دارد با خروج از خاورمیانه، به شرق آسیا و مهار قدرت روزافزون چین متمرکز شود، چرا که در راهبرد امنیتی امریکا که دو سال پیش رونمایی شد، چین به عنوان رقیب جدی و تهدید اصلی برای منافع جهانی واشنگتن مطرح شده است و شروع جنگ تجاری ترامپ با چین بر همین اساس انجام شده است. تغییر موضع ناگهانی ترامپ در قبال غرب آسیا که چند روز پس از برگزاری رزمایش نظامی چین و ارائه سند راهبردی این کشور انجام شده، حاکی از این است که واشنگتن اولویت‌بندی تهدیدات به خصوص در شرق آسیا را در دستور کار قرار داده است.

■ نگرانی متحدان واشنگتن

دستور ترامپ برای خروج امریکا از منطقه، متحدان این کشور را نگران کرده است. به نوشته روزنامه نیویورک تایمز، «رضایت ناگهانی ترامپ در قبال تهاجم ترکیه به شمال سوریه، متحدان امریکا را آشفته کرده است. آشفتگی آنها فقط ناشی از خیانت کردن به یک شریک وفادار نبوده و بیشتر آنچه که آنها را مضطرب کرده، غیرقابل پیش‌بینی بودن محض او است». نیویورک تایمز معتقد است: «تغییرات سریع مواضع ترامپ در قبال خاورمیانه و تناقضاتش، یک عنصر تازه هرج و مرج به این منطقه بی‌ثبات افزوده و سبب شده که متحدان امریکا درباره مواضع این کشور شروع به حدس زدن کنند». تغییر استراتژی امریکا در خاورمیانه بیش از همه، صهیونیست‌ها را آزرده و نگران کرده است. یک مقام بلندپایه دفاعی اسرائیل دیروز به المانیتور گفت: «ما به طور کامل تنها مانده‌ایم، موازنه راهبردی قدرت، در برابر چشم ما دگرگون می‌شود. آدم‌های بد می‌بَرند و آدم‌های خوب ما را ترک می‌کنند. اکنون اسرائیل تقریباً باید خودش به تنهایی با محور نیرومند ترکی-روسی-ایرانی برخورد کند». یک منبع نظامی اسرائیل هم درباره تغییر استراتژی ترامپ در منطقه گفته است: «درست است که این سیاست از زمان باراک اوباما آغاز شد اما ما امید داشتیم که با آمدن ترامپ همه چیز وارونه شود. این بسیار دلسردکننده است چرا که امریکایی‌ها تصمیم گرفته‌اند که بیش از این پلیس جهان نباشند تا خود جهان تصمیم بگیرد که خودش را بدون یک نیروی پلیس، اداره کند.»

در روزهای اخیر مقامات و رسانه‌های صهیونیستی گفته‌اند که نباید به واشنگتن اتکا کنند چرا که ممکن است روزی اسرائیل را تنها بگذارد. صهیونیست‌ها بر این باورند که خروج از سوریه سبب می‌شود خلأ قدرت در منطقه ایجاد شود و به ادعای مقامات صهیونیستی ممکن است ایران و محور مقاومت این خلأ را پر کنند. مقامات تل‌آویو در سال‌های اخیر تلاش وافری انجام دادند تا ترامپ را به مقابله با حضور ایران در سوریه وادار کنند اما موفقیتی کسب نکردند، اکنون امریکایی‌ها کوله‌بار خود در سوریه را بسته‌اند اما نفوذ ایران تا مرزهای سرزمین‌های اشغالی رسیده است.

کردها امریکا را به اتحاد با روسیه تهدید کردند

فرمانده قسد: جلوی ترکیه را بگیرید وگرنه با مسکو و دمشق ائتلاف می‌کنیم

گزارش ۲

آزاده سادات عطار

فرمانده نیروهای سوریه دموکراتیک (قسد) در دیدار با معاون نماینده امریکا در ائتلاف ضد داعش به شدت از موضع این کشور در برابر حمله ترکیه به شمال سوریه انتقاد و تأکید کرده که واشنگتن یا باید جلوی حمله ترکیه را بگیرد یا اینکه به کردها اجازه بدهد با دمشق و مسکو به توافق برسند تا به این وسیله جنگنده‌های روسی منطقه پرواز ممنوعی را بر فراز شمال شرق سوریه ایجاد کنند.

چند روز بعد از اینکه امریکا متحدین کرد خود را مقابل حمله ترکیه تنها گذاشت، «مظلوم کوبانی» فرمانده نیروهای سوریه دموکراتیک (قسد) خطاب به «ویلیام روباک» معاون نماینده امریکا در ائتلاف ضدداعش گفت: «شما ما را رها کردید تا قربانی شویم و تمایلی به حمایت از ما ندارید و نمی‌خواهید طرف دیگری نیز به کمک ما بیاید. این از نظر اخلاقی درست نیست.» وی از امریکا خواسته توضیح بدهد که آیا کاری برای حمایت از کردها می‌کند یا خیر. همچنین «ریدور خلیل» مسئول روابط عمومی قسد هم گفت: «ما به تمامی توافق‌ها و تعهدات پایبند بودیم. هم‌پیمانان ما ضمانت دادند که از ما حمایت کنند اما ناگهان بدون هیچ هشدار قبلی با خارج کردن نیروهای‌شان از مرزهای ترکیه از ما دست کشیدند. آنها با این کار از پشت به ما خنجر زدند.» با این حال «دونالد ترامپ» رئیس جمهور امریکا همچنان در حمایت از موضع خود درباره عقب‌نشینی نیروهای امریکایی از سوریه گفت: «این وظیفه نیروهای امریکایی نیست که امنیت مرزهای ترکیه و سوریه را برقرار کنند.» «عارف قربانی» نویسنده و تحلیلگر سیاسی مشهور در عراق و اقلیم کردستان ضمن تأکید بر ضرورت تجدیدنظر کردها در روابط با امریکا و غرب و لزوم توافق با ایران، معتقد است: «این عملیات هیچ نفعی برای هیچ کسی در منطقه ندارد، حتی به نفع خود اردوغان نیست زیرا این پروژه و عملیات، بازی با آتش است به ویژه برای آنکارا. پروژه اردوغان وضعیت و ثبات کل منطقه را بر هم خواهد زد و نتیجه آن ایجاد جنگ قومی میان کردها و ترک‌ها در منطقه است زیرا اردوغان نمی‌تواند پیش چشم همه کردها در شهرها و مناطق کردنشین منطقه دست به کشتار و نسل‌کشی بزند و فکر کند اهدافش محقق خواهد شد، زیرا بدون شک کردها دست بسته نخواهند بود و نتیجه این موضوع آغاز جنگ قومی میان کردها و ترک‌ها خواهد بود.

نشریه امریکایی «نشنال اینترست» در تشریح جایگاه کردها با بیان اینکه کردهای سوریه نقش پیاده‌نظام امریکا در جنگ با داعش را ایفا کردند تصمیم ترامپ برای خروج نیروهای امریکا از سوریه را پشت کردن به نیرویی دانسته که بیشترین قربانی را در جنگ با داعش داشته و به این ترتیب از کشته شدن سربازان امریکایی در این جنگ جلوگیری کرده‌اند. البته رفتار اخیر امریکا با نیروهای کرد سوریه قابل پیش‌بینی بود زیرا امریکا در گذشته هم چنین رفتاری با کردها داشته و هر وقت به کردها نیازی نداشته آنها را به حال خود رها کرده است. با این حال، امریکا نباید به خاطر ترکیه که رابطه تنش‌آمیزی با واشنگتن داشته، کردها را که متحد وفاداری هستند، قربانی کند.

■ تسلط نیروهای وابسته به ترکیه به ۴ روستا در حومه تل‌ابیض

در پنجمین روز عملیات ترکیه، نیروهای تحت امر این کشور بر چهار روستا در غرب شهر تل‌ابیض در شمال حسکه مسلط شدند. یکی از فرماندهان نظامی ارتش آزاد سوریه که مورد حمایت ترکیه است اعلام کرد، نیروهای مخالف سوریه صبح روز یک‌شنبه توانستند شهرک «سلوک» در حومه شمالی رقه از توابع تل‌ابیض و چهار روستا در غرب تل‌ابیض را به تصرف خود درآوردند.

گروه‌های هم‌پیمان ترکیه روز شنبه گفته بودند که بیش از ۲۵ روستا در تل‌ابیض و حومه سلوک را به تصرف خود درآوردند. این پیشروی به‌رغم از دست دادن شهرک رأس‌العین در حومه حسکه است. دیده‌بان حقوق بشر سوریه که نهادی وابسته به مخالفان سوری است دیروز اعلام کرد، نیروهای سوریه دموکراتیک توانستند اکثر مناطقی را که نیروهای ترکیه و گروه‌های هم‌پیمان آن در شهرک رأس‌العین در حومه حسکه به تصرف خود درآورده بودند، پس بگیرند و درگیری‌ها بین دو طرف عقب‌نشینی نیروهای «ارتش آزاد سوریه» را از منطقه صنعتی به همراه داشت.

وزارت دفاع ترکیه نیز تسلط نیروهای خود و نیروهای مخالف سوریه را بر شهرک رأس‌العین و گذرگاه مرزی رأس‌العین اعلام کرده بود که کردها این خبر را رد کردند و گفتند تنها بر ورودی شهرک مسلط شده‌اند. منابع محلی در رأس‌العین نیز به المیادین گفتند که نیروهای ترکیه‌ای و افراد مسلح وابسته به آن بر شهرک رأس‌العین مسلط نشدند. یک منبع میدانی نیز ورود ادوات نظامی سنگین ارتش سوریه به حاشیه شهر منبج در شمال حلب به منظور استقرار در داخل شهر و تصرف نقاط و مناطق تحت کنترل نیروهای دموکراتیک سوریه را تأیید کرده است.

■ هشدار درباره احیای داعش

بنابر اعلام سازمان ملل، از زمان شروع عملیات ترکیه بیش از ۱۳۰ هزار تن از تل‌ابیض و رأس‌العین آواره شده‌اند. این درحالی است که مقامات محلی کرد در شمال شرقی سوریه اعلام کردند که دیروز ۷۸۵ تن خارجی مرتبط با داعش، در اثر گلوله‌باران یک اردوگاه از سوی ارتش ترکیه، موفق به فرار شدند. وزارت دفاع ترکیه هم گزارش داده است، میزان تلفات کردها از زمان آغاز عملیات تاکنون به ۴۸۰ تن رسید. همچنین دیده‌بان حقوق بشر سوریه اعلام کرد که نیروهای سوری مورد حمایت آنکارا ۹ غیرنظامی را اعدام کردند.

اداره خودمختاری کردها از شورای امنیت، ائتلاف ضد داعش، اتحادیه عرب و اتحادیه اروپا و نهادهای حقوق بشری خواست به مسئولیت خود عمل کرده و فوراً برای ممانعت از وقوع فاجعه وارد عمل شوند، زیرا پیامدهای این فاجعه تنها شامل سوریه نمی‌شود. «بوریس جانسون» نخست‌وزیر انگلیس نیز در جریان گفت‌وگوی تلفنی با «رجب طیب اردوغان» رئیس‌جمهور ترکیه از وی خواست فوراً عملیات نظامی کشورش در شمال شرق سوریه را پایان داده و مذاکره با کردها را شروع کند. «جیمز ماتیس» وزیر دفاع پیشین امریکا هم با اعلام اینکه خروج امریکا از سوریه به احیای داعش می‌انجامد، تصمیم ترامپ را به تصمیم «باراک اوباما» رئیس‌جمهور سابق امریکا برای خروج نیروهای امریکایی از عراق تشبیه کرد.

روزنامه الوطن سوریه نوشت: «حمله ترکیه به خاک سوریه در شمال شرق این کشور و اتفاقات رخ داده حاکی از آن است که ارتش ترکیه و هم‌پیمانان آن از برخورد مستقیم با ارتش سوریه خودداری می‌کنند. ارتش سوریه دو منطقه تل‌رفعت و منبج را که در خطوط تماس مناطق اشغال شده توسط ترکیه و شبه‌نظامیان تحت حمایت آن واقع شده‌اند، در رأس اولویت‌های خود قرار داده و از آن چشم‌پوشی نمی‌کند.

روزنامه گاردین نیز در مطلبی درباره آثار و پیامدهای حمله ترکیه و تأثیر آن بر منطقه نوشت: «اردوغان، یک پوپولیست ملی‌گرای بی‌رحم با تمایلات دیکتاتوری، در ۱۶ سال قدرت خود در ترکیه به عنوان نخست‌وزیر و رئیس‌جمهور معمولاً خود را مردی نشان داده که یک تنه در برابر جهان ایستاده است. او اما حالا واقعاً تنهاست.»

نگاه

رضا حجت

ترکیه بایستی به واقعیت‌های منطقه تن دهد

ظاهراً منطقه ما سر آرامش ندارد. حوزه غرب آسیا دست کم یک دهه است که به بالکان قرن ۲۱ تبدیل شده است؛ وجود دیکتاتورهای سرسخت که جز با خشونت میلی به کناره‌گیری ندارند و تغییرات اجتماعی را نمی‌پذیرند و حتی همچون نمونه مصر دوباره زاده می‌شوند، تا دخالت‌های دیگران و قدرت‌های خارج از منطقه که هر روز منافعی جدید برای خود تعریف می‌کنند. اما در این میان خطاهای کشورهای تأثیرگذار منطقه از همه نابخشودنی‌تر است.

سعودی‌ها برای تضمین قدرت خود و ماندگاری در عرصه قدرت حاضرند همه منطقه را به امنیت رژیم صهیونیستی بفروشند تا امریکا حفظ‌شان کند، ترکیه برای اینکه حاشیه امنی برای مرزهای جنوبی خود ایجاد کند، در تلاش است کل شمال سوریه را تا عمق ۳۰ کیلومتر با تغییر بافت جمعیتی مواجه سازد. بهانه اصلی مبارزه با تروریسم است اما معناهای دیگری از آن نیز به ذهن خطور می‌کند. به نظر، اینها برای تأمین امنیت و از ترس نداشتن آن، خودجوش به ناامنی و انفجار منطقه کمک می‌کنند. به‌خصوص که یک «موجود غیر»، را در دل خود دارند که با حمایت امریکا و اروپا طی چند دهه اخیر سرشار از سلاح‌های متعارف و نامتعارف شده است. شواهد یک دهه اخیر نشان می‌دهد که جهان در حال تغییر است و این مسئله مهم است که کشورها در این دوره دگرگونی نظم، چگونه رفتار و به چه سبکی از خود دفاع و محافظت می‌کنند. اما به نظر می‌آید دوری از خشونت، نزدیک شدن به یکدیگر، و ایجاد امنیت دسته‌جمعی بهترین راهی است که با چشم‌پوشی از برخی منافع ریز و درشت می‌تواند راهگشا باشد. در چنین شرایطی انسان باید سخن بگوید نه اسلحه! بحران سوریه بعد از سال‌ها به سمت مصالحه و عبور از وضعیت بغرنج پیش می‌رفت. با از بین رفتن داعش، امریکا که بازنده حذف این شبکه تروریستی بود، برخی از کردهای سوریه را به دام اتحاد انداخت تا امروز ترکیه، نگران مرزهای خود شده است. همین مسئله حتی ترکیه را که عضو ناتو بود از امریکا جدا کرد. حال با تغییر سیاست امریکا به هر دلیل، این طیف از کردهای مسلح که تمایلات مشخصی هم دارند، معتقدند که امریکا به آنها خیانت کرده، از پشت خنجر زده و تنها رهای‌شان کرده است. آنها شاید مطلع نباشند که این روش همیشگی امریکا است و در مسیر ائتلاف‌سازی به تنها چیزی که فکر می‌کند، منافع و به تنها چیزی که فکر نمی‌کند تعهد است، فرقی ندارد گروه باشد یا کشور. مسئله این است که بعد از داعش امریکا متحد دیگری نداشت تا در خاک سوریه باقی بماند و از آنها بهره ببرد. بنابراین به سمت کردها گرایش پیدا کرد تا در حد امکان، ائتلافی را که از سوی ایران شکل گرفته بود، به عقب‌نشینی وادار کند؛ سیاستی که اسرائیل آن را تقویت می‌کرد و عربستان سعودی نیز در دام آن بود. اما این ایران نبود که در برابر کردها قرار گرفت چون نیازی به آن نمی‌دید و بازی را از پیش خوانده بود. اما ترکیه برای اینکه در کنار مرزهای خود حاشیه امنی ایجاد کند، وارد معرکه‌ای شده که پایان آن به راحتی مشخص نیست. به‌خصوص در بلندمدت، چون زخم‌هایی را باقی می‌گذارد که شستن آن آسان نیست. پذیرش این موضوع که برای سرکوب طیفی مسلح و حتی تجزیه‌طلب از یک قوم، کل یک آن قوم، در سرزمین همسایه زیر گلوله قرار بگیرد، مشکل است. حتی اگر بافت اجتماعی‌اش، زیست مبارزاتی آن را تأمین کند. این امکان که تمام منطقه مرزی ترکیه و سوریه با پناهنده‌هایی که اکثریت آنها غیرکرد هستند، سکونت داده شوند تا تغییر بافت جمعیت صورت بگیرد، ناشدنی است. این رفتار ترکیه تنها برای ایجاد حاشیه امن انجام می‌شود، در حالی که ایران، ترکیه، عراق و سوریه چند دهه است که با پژاک، پ‌ک‌ک و... مبارزه می‌کنند اما تا به حال هیچ یک از این چهار کشور دست به چنین اقدامی نزده است زیرا این گروه‌ها مساوی با قوم کرد نیستند و این نمی‌تواند بهانه‌ای برای پاکسازی سرزمینی باشد.

اگر قرار باشد که ترکیه به دلایل مختلف از جمله اقتصادی، ۳/۵ میلیون پناهنده را به خاک سوریه بازگرداند، بهتر است که آنها به مناطق و منزل خود در هر کجای سوریه که از آن آواره شده‌اند، بازگردند. اما اقدام آنکارا به معنای پاکسازی منطقه‌ای کردها از حواشی مرزهای ترکیه و نشاندن غیرکردها در آن است که رضایت هیچ‌کدام را تأمین نمی‌کند.

در این میان انفعال جامعه جهانی در کمک‌رسانی به پناهندگان به‌خصوص اروپا از همه سؤال‌برانگیزتر است. در این شرایط اروپا تبدیل به عنصری بی‌خاصیت در عرصه بین‌المللی شده است که حتی نمی‌تواند یا نمی‌خواهد کمک‌های حداقلی انسان‌دوستانه را که تعهد کرده بود، به ترکیه ارائه دهد تا آنکارا از قبل آن تغذیه و بهداشت پناهندگان را تأمین کند. در حالی که اروپا در کنار امریکا از پیشگامان دخالت و اسفبار شدن وضعیت سوریه و منطقه غرب آسیا بود. اروپا تنها زمانی، اندکی عقب‌نشینی کرد که بحران، دامان خودشان را از طریق مهاجران و پناهندگان گرفت؛ مسئله‌ای که روند ملی‌گرایی افراطی را در اروپا تشدید کرد.

گفت‌وگو، طرح صلح، امنیت دسته‌جمعی، در نظر گرفتن تغییرات سیاسی-اجتماعی، احترام به وجود و منزلت شهروندان در کل منطقه با همه تفاوت‌هایی که دارند، می‌تواند بهترین راهی باشد تا از بوی خون در منطقه از یمن و سوریه تا خیابان‌های مصر و بحرین کاسته شود.

رویکرد

پوتین: موشکی می‌سازیم که از هر سامانه دفاعی بگذرد

رئیس‌جمهور روسیه از پروژه ساخت موشک‌هایی با قابلیت گذر از هرگونه سامانه ضد موشکی خبر داد.

به گزارش فارس، ولادیمیر پوتین، روز شنبه در مصاحبه با العربیه، اسکای‌نیوز و راشاتودی افزود: «ما بر چنین سامانه موشکی تهاجمی کار خواهیم کرد که قطعاً بر هرگونه سامانه دفاع موشکی فائق خواهد آمد. ما این کار را انجام خواهیم داد.»

۱۱ مرداد ماه امسال مایک پمپئو، وزیر امور خارجه امریکا که برای شرکت در اجلاس آسه‌آن در بانکوک پایتخت تایلند به‌سر می‌برد، اعلام کرد که از همان روز به طور رسمی خروج امریکا از این معاهده عملیاتی می‌شود و در عین حال روسیه را متهم کرد ابتدا این معاهده را که امضای آن به دوران جنگ سرد بازمی‌گردد، نقض کرده و باید مسئولیت پایان آن را بپذیرد. در مقابل ولادیمیر پوتین نیز که چندی پیش همچون دونالد ترامپ اجرای این پیمان را به حالت تعلیق درآورده بود، مدتی پیش برای لغو کامل آن طرحی به پارلمان روسیه داد تا اجازه قانونی برای لغو کامل این پیمان را پیدا کند. پیمان منع موشک‌های هسته‌ای میان‌برد و کوتاه‌برد هشتم ماه دسامبر سال ۱۹۸۷ بین میخائیل گورباچف آخرین رهبر اتحاد جماهیر شوروی و رونالد ریگان رئیس‌جمهور وقت امریکا امضا شد. براساس این پیمان، توسعه و کاربرد تمام موشک‌های هسته‌ای و غیرهسته‌ای کوتاه‌برد و میان‌برد به استثنای موشک‌های دریایی ممنوع شد.

براساس این قرارداد، موشک‌های میان‌برد از یک هزار تا ۵ هزار و ۵۰۰ کیلومتر و کوتاه‌برد از ۵۰۰ تا یک هزار کیلومتر باید نابود شوند.

روسیه علاوه بر مجموعه موشکی اسکندر که برای عبور از سامانه‌های دفاع هوایی طراحی شده و به همین منظور از قدرت مانوردهی بالایی پیش از اصابت به هدف برخوردار است و آزمایش آن شهریور امسال در مانور استراتژی مرکز در قزاقستان صورت گرفت، موشک هایپرسونیک «کینژال» را هم در سال گذشته میلادی معرفی کرده است. بنا بر ادعای شبکه خبری روسی اسپوتنیک، موشک «کینژال» با سرعت ده برابر سرعت صوت از تمام سیستم‌های موجود دفاع هوایی و دفاع ضدبالستیک عبور کرده و کلاهک‌های متعارف و هسته‌ای را به اهداف واقع در مسافت تا ۲ هزار کیلومتر می‌رساند. این موشک می‌تواند ناوهای هواپیمابر، ناوشکن‌ها و رزمناوهای دشمن را مورد هدف قرار دهد.